

Audiovisual Content Streaming: where do we (all) go from here?

- rapport från seminarium i Bryssel 25 april

Under en dags seminarium deltog jag, Elisabet Gustafsson från SFR samt juristerna Moa Alfvén och Pontus Lenke, från Teaterförbundets rättighetsbolag i ett seminarium arrangerat av internationella skådespelarfacket FIA i samarbete med vårt paraplynätverk, FERA, och manusförfattarnas organisation, FSE.

Syftet var att när nu upphovsrättsdirektivet röstats igenom, låta olika upphovsrättsorganisationer och producentföreningar träffa plattformarnas representater i ett rundabordsamtal. De enda som deltog från de sistnämnda var Netflix med två delegater från USA och några lokaliserade i Europa. Amazon hade t ex tackat nej.

Dagen började med en rapport från European Audiovisual Observatory om europeisk statistik kring marknadsandelar för olika VOD-aktörer, produktion m m. En intressant reflektion är att Netflix, trots allt inte har så stor andel totalt i Europa. 10% av befolkningen i EU har en SVOD tjänst och Netflix har 45% andel av dessa. Det betyder att de har en skicklig marknadsföring som gör att vi talar om dem som en mycket större aktör på marknaden än vad de i själva verket är. Däremot släpper inte Netflix statistik själva då de är rädda att den ska misstolkas, vilket gör siffrorna något otillförlitliga.

Vid nästa programpunkt var det Netflix tur att berätta om sin framtid i Europa med nya direktivet och hur de arbetar och vill utvecklas. Deras framträdande var kort och representanterna arbetade mest med arbetsmiljöfrågor där skådespelarna har störst intresse. Istället fick de närvarande – ett sextiotal från såväl EU-länder som t ex Turkiet, Argentina och Brasilien – ställa frågor. Och det gjordes, men ofta på en detaljerad nivå kring enskilda produktioner där mellanhanden, lokala producenter, i vissa fall ansvarat för dålig och kanske olaglig arbetsmiljö och riskfyllda arbetsförhållanden. Netflix visade upp en tillmötesgående attityd med standardsvaret ”we'll look into that”.

Men vad som föreslogs och som de inte alls är intresserade av, är ett gemensamt och standardiserat avtal för deras produktioner. De vill alltså kunna utnyttja möjligheten att variera förhandlingsläget beroende på lokal lagstiftning, filmpolitik och de produktionsbolag att förhandla med i respektive land. En detalj är att de i Sverige har vänt sig direkt till Teaterförbundet för förhandling av en kollektiv lösning av rättigheter istället för att gå via producenterna. Detta är något helt nytt i Europa vilket tyder på att vårt förbund har ett gott rykte som förhandlingspartner. Vad som blev tydligt också var att skillnaderna i Europa mellan oss och våra kollegors förutsättningar att få till bra avtal, ibland är mycket stora.

Medverkade gjorde även två olika producentföreningar, den internationella FIAPF och franska USPA, och då de inte samlar alla bolagen eller alla länder, är de mindre enade i såna här sammanhang. De hade förstås ett intresse att peka på vikten av en producent för en film - ”utan oss, ingen film” och en av dem, Jérôme Dechesne från USPA, underströk att oberoende producenter är nödvändiga för mångfalden på bio/streamingstjänsterna. Även om biobesöken inte har gått ner totalt i Europa i någon större utsträckning, upplever deras medlemmar ett ökat hot från VOD-tjänsterna. Det nya direktivet med krav på transparens och ”faire remuneration” är också något som FIAPFs Benoît Ginisty förstås var kritisk till, även om han bara snuddade vid ämnet.

Under eftermiddagen samtalade upphovsrättsorganisationer själva. Trots allt Netflix inte ställdes mot väggen i några svåra frågor denna gång, var deras närvaro viktig och unik. Då seminariet arrangerades av FIA var också frågorna mer inriktade mot arbetsmiljöfrågor och inte kring t ex upphovsrättsliga sådana. Efter dagen slut samtalade vi några från FERA och FSE. Pauline Durand-Vialle, som är vår FERA-ansvariga i Bryssel, satt medvetet tyst denna dag för att lyssna in Netflix och sedan pratade hon och David Kanagh från FSE att lägga upp en gemensam strategi och framtida planer. Det är med manusförfattarna som vi delar flera gemensamma intressen och det är alltid bra att då slå sig samman för att stärka sina positioner.

Elisabet Gustafsson och Moa Alfvén, 13 maj 2019